

Järjestöbarometri 2011

Juha Peltosalmi, Riitta Särkelä
Tiedotustilaisuus 15.11.2011

Järjestöbarometri 2011 -aineistot

- ♥ Kyselyaineistot, joissa vastaajina:
 - 87 valtakunnallisten järjestöjen toiminnanjohtajaa (56%)
 - 1 198 paikallisyhdistystä (50%)

- ♥ Tilastoaineistot:
 - RAY:n avustustiedot
 - THL:n Yksityiset sosiaalipalvelut -tilastot

Esityksen sisältö

- ♡ Paikallistoiminta monimuotoista, vireää ja ihmisiä lähellä
- ♡ Valtakunnallisten järjestöjen talousahdinko helpottanut hieman
- ♡ Järjestöt merkittävä työllistäjä, mutta se vaikeutunut
- ♡ Yritykset ohittaneet järjestöt sosiaalipalvelujen tuottajina ja järjestöjen vaikeudet jatkuvat
- ♡ Kilpailutuksen vaikutukset järjestöille

Paikallistoiminta monimuotoista, vireää ja ihmisiä lähellä

Järjestöbarometri 2011.

www.stkl.fi

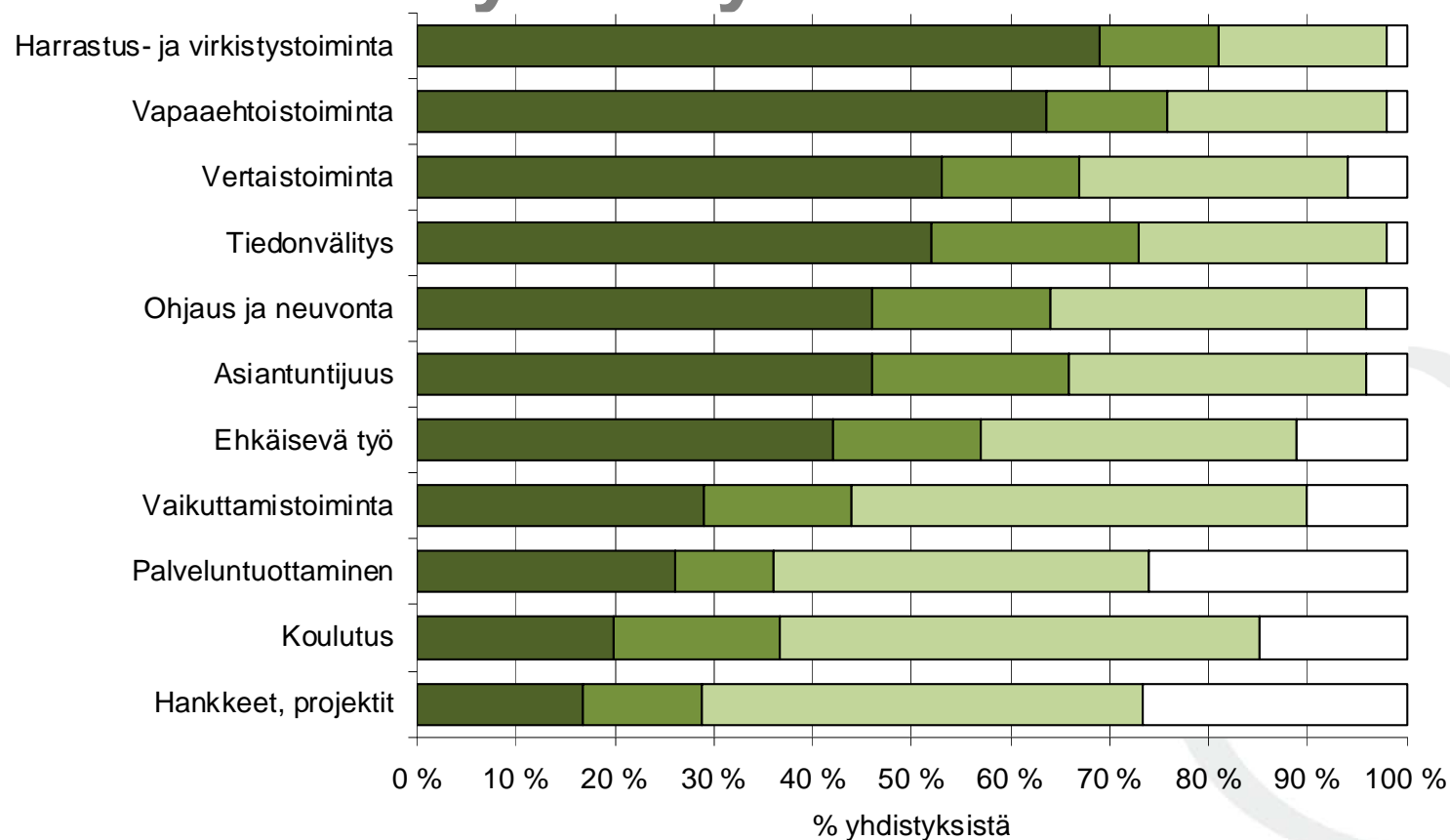
Yhdistävä tekijä

Sosiaali- ja terveysyhdistys- kentän perustietoja

- ♥ Sosiaali- ja terveysyhdistyksiä rekisteröity noin 13 000
- ♥ Uusia alan yhdistyksiä rekisteröidään vuosittain noin 150
- ♥ Valtakunnallisten järjestöjen jäsenyhdistyksiä noin 8 400, niissä henkilöjäseniä yhteensä noin 1,3 miljoonaa
- ♥ Kolme neljästä yhdistyksestä toimii pelkin vapaaehtoisvoimin
- ♥ Vuonna 2007 280 000 suomalaista toimi vapaaehtoisena sosiaali- ja terveysyhdistyksissä
- ♥ Vapaaehtoisten panos vastaa noin 21 000 henkilötyövuotta
- ♥ Vertaistoiminnassa oli mukana 320 000
- ♥ Yhdistykset taloudeltaan keskimäärin pieniä, v. 2011 talousarvio keskimäärin 5 200 euroa - joka viidennellä alle 2 000, viidellä prosentilla vähintään miljoona euroa
- ♥ Kuntien toiminta-avustusta saa joka toinen yhdistys, keskimäärin 600 euroa vuodessa

Järjestöbarometri 2011. Taulukko 30.

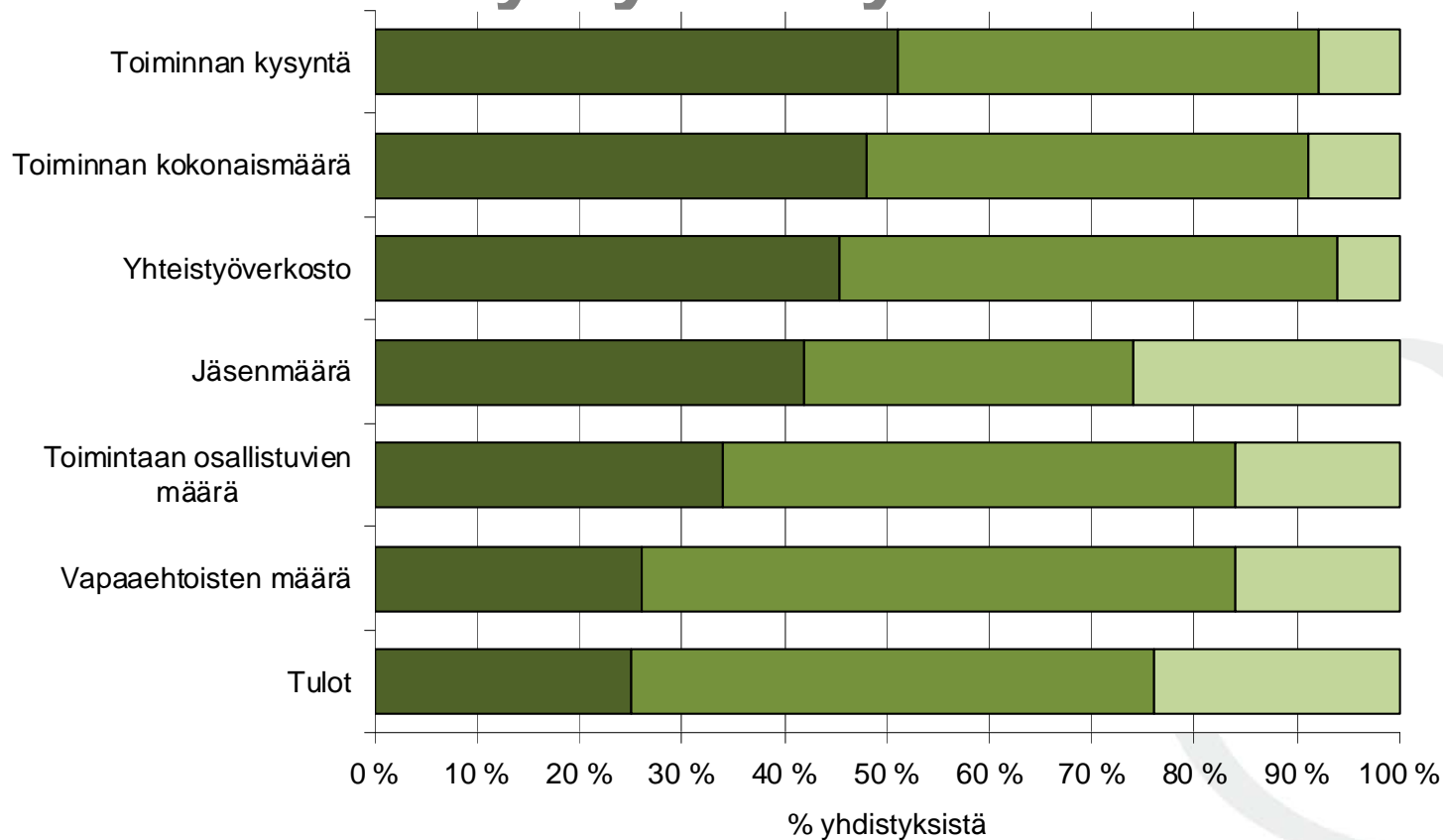
Eri toimintamuotojen painoarvo yhdistyksissä

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 3.

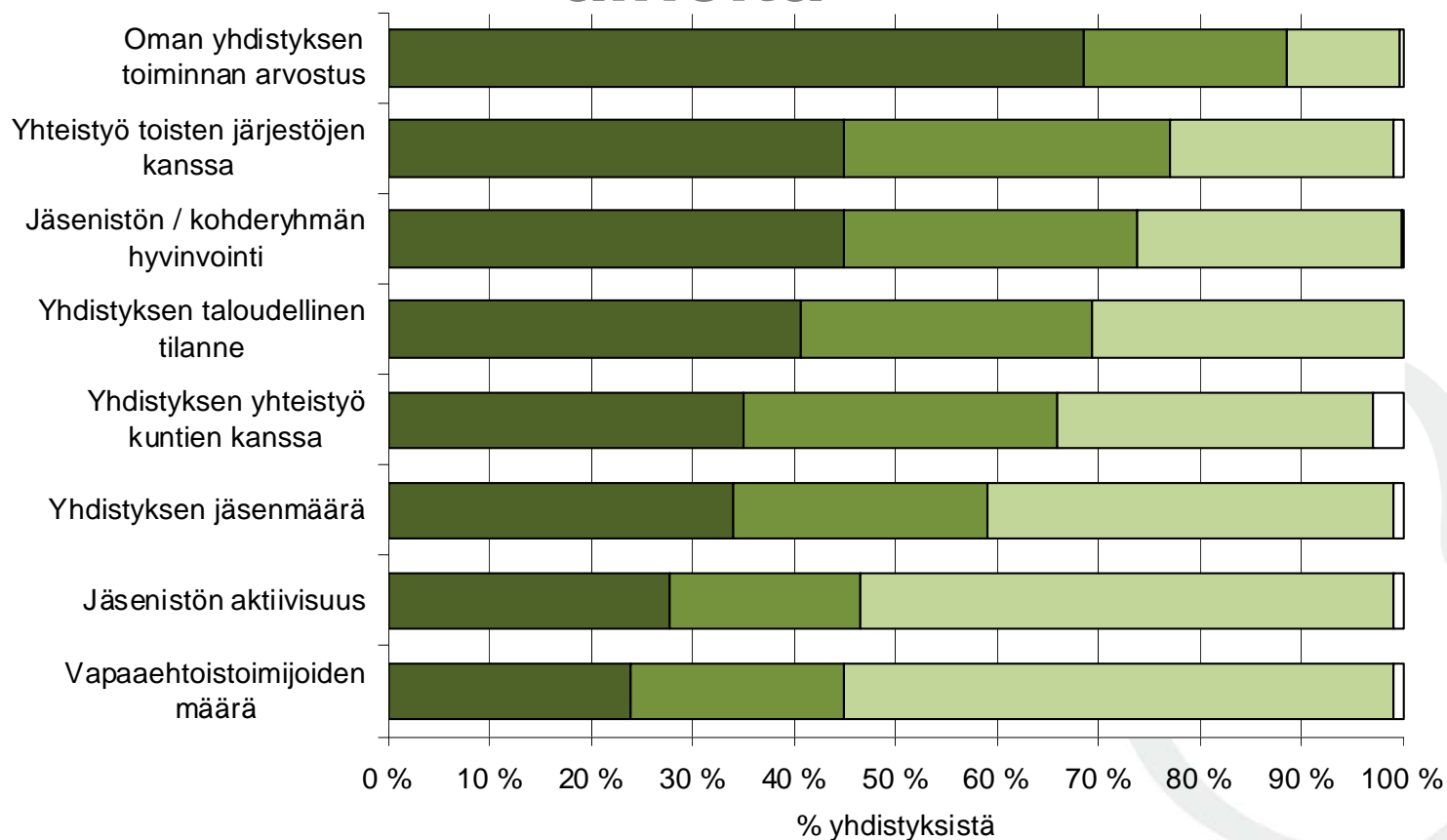
■ Suuri ■ Kohtalainen ■ Pieni □ Ei koske yhdistystä

Toiminnan ja toimintaedellytysten kehitys yhdistyksissä

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 1.

Yhdistysten huolen ja tyytyväisyyden aiheita

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 2.

■ Tyytyväinen ■ Neutraali ■ Huolestunut □ Ei koske yhd.

Johtopäätöksiä

- ♥ Myönteistä paikallistoiminnan vireys, mutta se myös eriytyy
- ♥ Vireä yhdistystoiminta tarjoaa merkittävän yhteisön ja arvokasta ehkäisevää toimintaa
- ♥ Toiminta inhimillistä ja arvokasta ihmisille, säästää merkittävästi kustannuksia => tiedon tarve kansantaloudellisesta merkityksestä
- ♥ Tiedon ja asiantuntijuuden välittäminen merkittävä apu monimutkaistuneessa palvelujärjestelmässä
- ♥ Yhdistysten resurssien vahvistaminen välttämätöntä

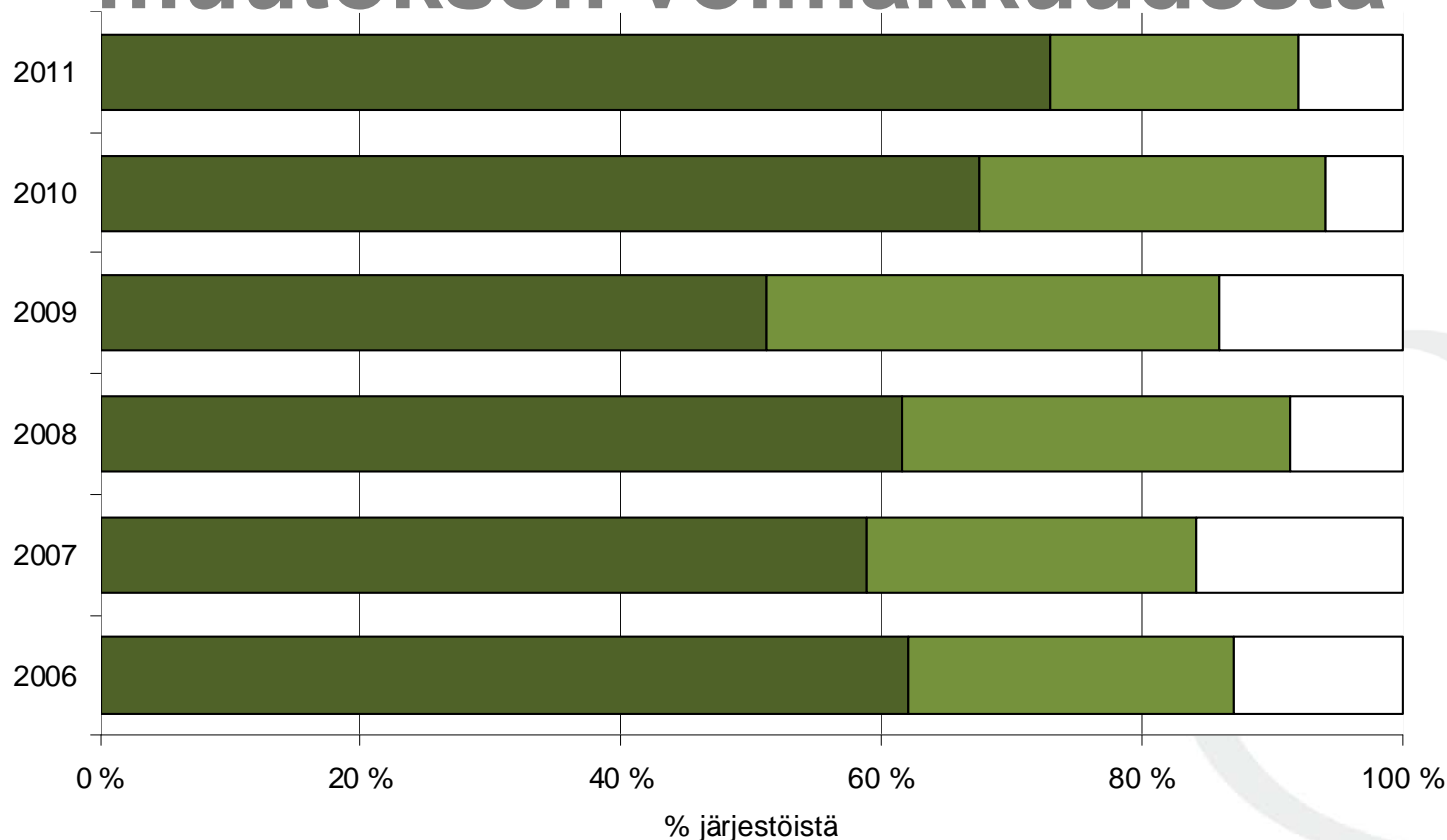
Valtakunnallisten järjestöjen talousahdinko helpottanut hieman

Järjestöbarometri 2011.

www.stkl.fi

Yhdistävä tekijä

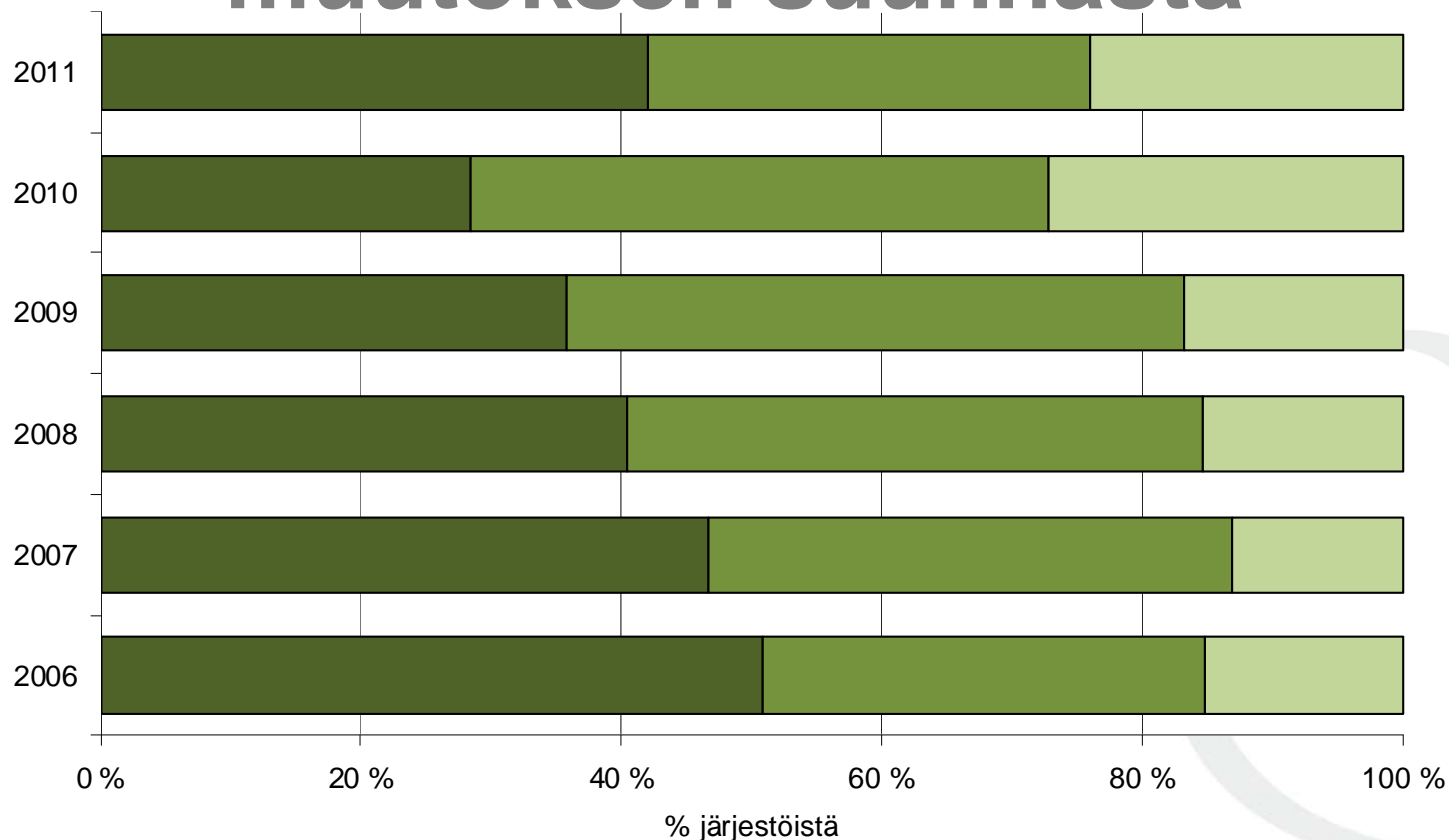
Järjestöjen arvio toimintaansa koskevan muutoksen voimakkuudesta

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 14.

■ Voimakas ■ Kohtalainen □ Ei muutosta/vähäinen

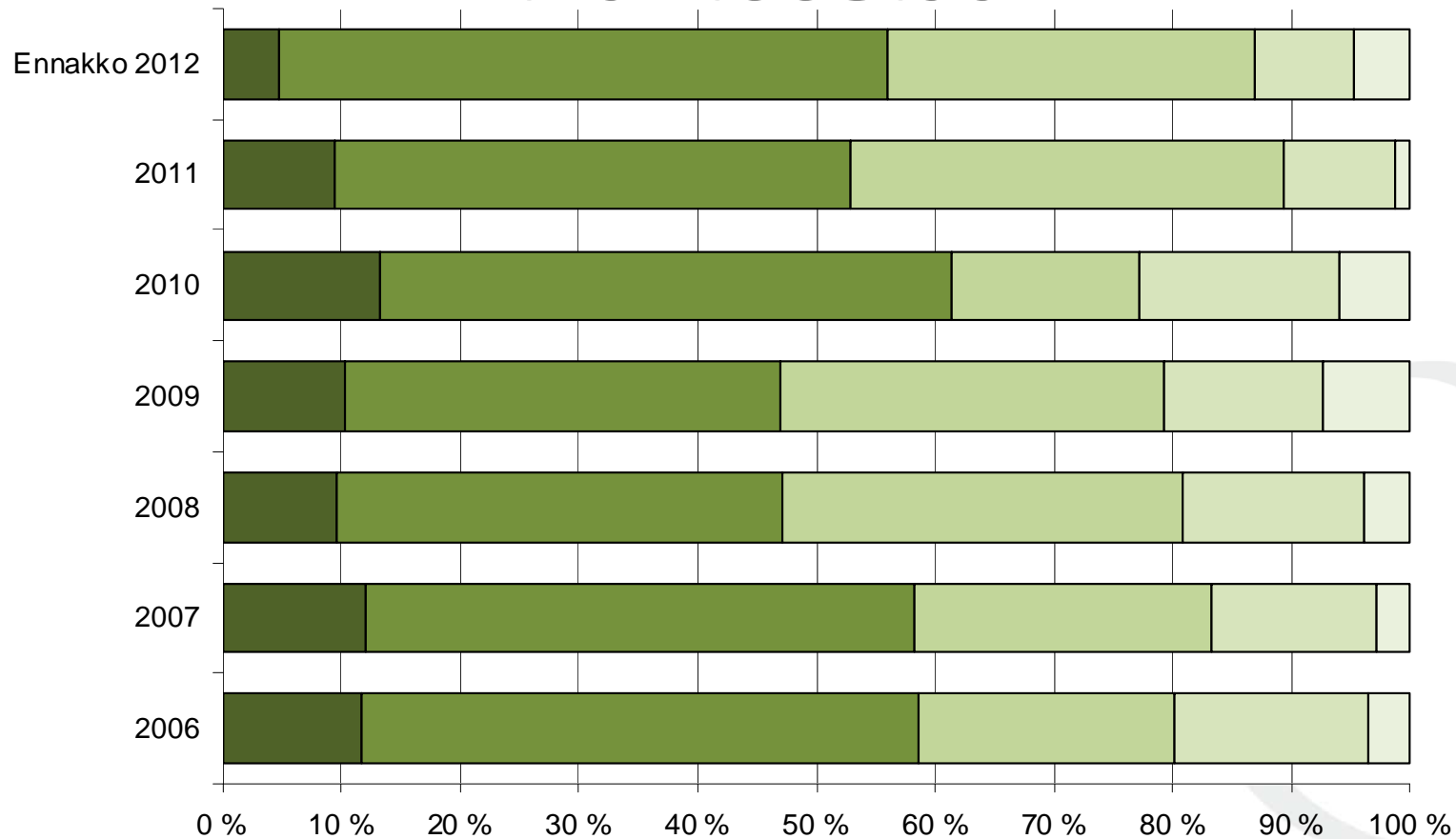
Järjestöjen arvio toimintaansa koskevan muutoksen suunnasta

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 15.

■ Laajentaminen ■ Pysyminen ennallaan ■ Supistaminen

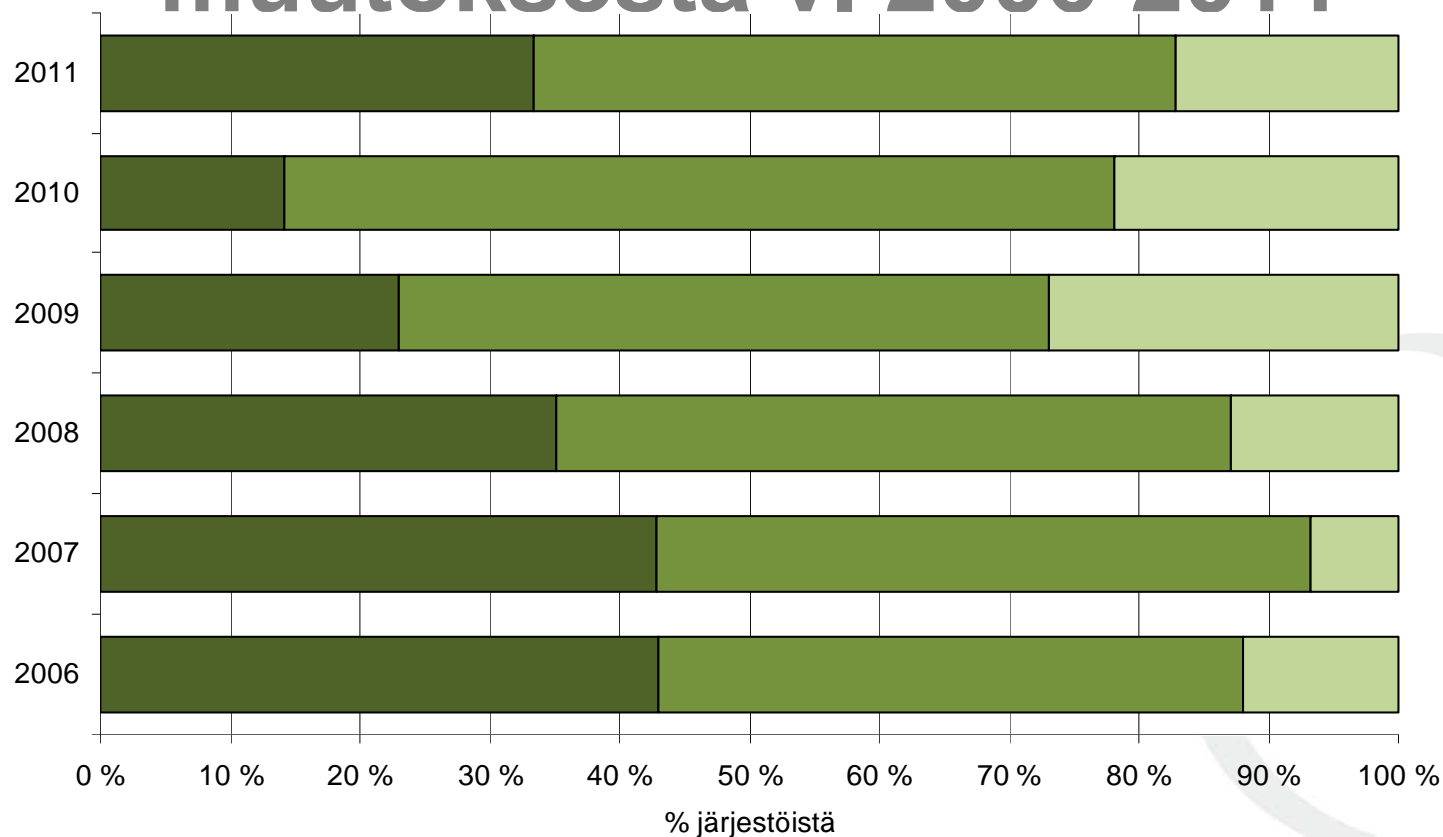
Järjestöjen arvio taloudellisesta tilanteestaan

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 23.

Hyvä
 Melko hyvä
 Kohtalainen
 Melko huono
 Huono

Järjestöjen arvio kokonaishenkilöstömäärän muutoksesta v. 2006-2011

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 26.

■ Lisääntyy ■ Pysyy ennallaan ■ Vähenee

Johtopäätöksiä

- ♡ Huomattava osa toiminnan uudelleensuuntaamisesta jo tehty
- ♡ Järjestöt onnistuneet talouden vakauttamistoimissaan => järjestöjen talousahdinko jonkin verran helpottunut
- ♡ Taloudellinen tilanne kuitenkin huomattavassa osassa järjestöjä edelleen tiukka
- ♡ Voimavaroja yhdistetty yhdistymällä, mikä voi vahvistaa järjestöjen asemaa kumppanina ja osapuolena neuvottelupöydissä

Järjestöbarometri 2011.

Järjestöt merkittävä työllistäjä, mutta se vaikeutunut

Järjestöbarometri 2011.

www.stkl.fi

Yhdistävä tekijä

Työllistämistoimenpiteillä olleiden määrä v. 2010 työnantajasektoreittain

TYÖNANTAJAN SEKTORI

	Valtio	Kunta, kuntain- liitto	Yhteisö, yksit. työntuoja	Yritys	Yksityis- henkilö, talous	Kaikki
Oppisopimukset	0	910	460	2 600	1	3 971
Palkkatuki	30	14 440	12 376	12 454	557	39 857
Muut työllistämistuet	2 971	1 084	112	185	8 444	12 796
Muu työmarkk.toimenpide	1 180	21 838	16 877	29 155	83	69 139
Toimenpiteet yhteensä	4 181	38 272	29 825	44 394	9 085	125 763

Järjestöbarometri 2011. Taulukko 18.

(Lähde: TEM, Työnvälitystilasto)

Työllistämistoimenpiteillä olleiden määrän muutokset v. 2007-2010

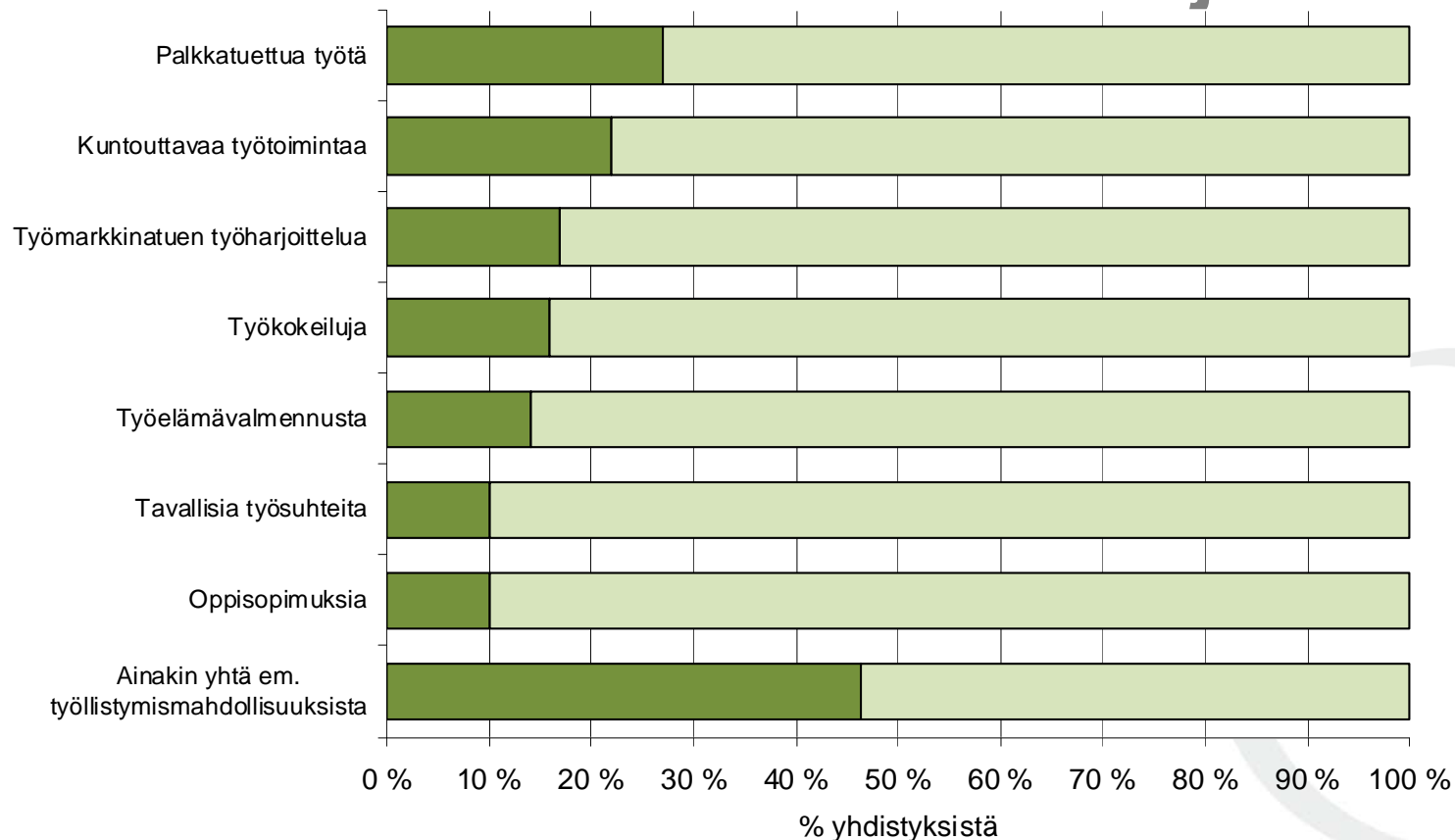
TYÖNANTAJAN SEKTORI

	Valtio	Kunta, kuntain- liitto	Yhteisö, yksit. työntuoja	Yritys	Yksityis- henkilö, talous	Kaikki
Oppisopimukset	+/-0	+192	+71	-290	-16	-43
Palkkatuki	+30	-654	-2 058	+2 935	-466	-213
Muut työllistämistuet	-485	-2 360	-1 260	-2 758	+1 270	-6 483
Muu työmarkk.toimenpide	+258	+4 705	+3 041	+10 663	-186	+18 487
Toimenpiteet yhteensä	-197	+1 883	-206	+10 550	+602	+11 748

Järjestöbarometri 2011. Taulukko 19.

(Lähde: TEM, Työnvälitystilasto)

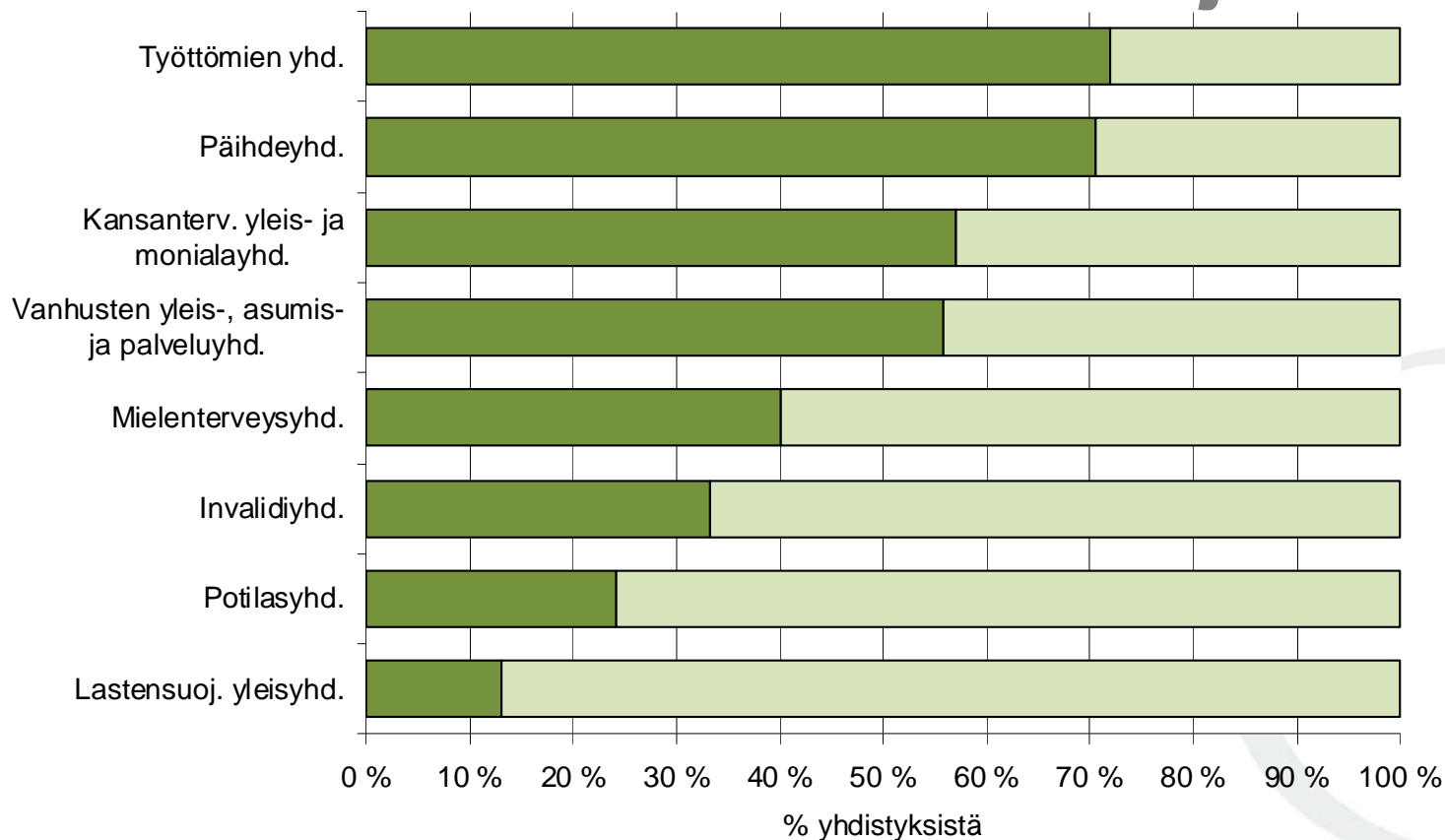
Osatyökykyisille työllistymis- mahdollisuuksia v. 2010 tarjonneet

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 7.

■ On tarjonnut ■ Ei ole tarjonnut

Osatyökykyisille työllistymis- mahdollisuuksia v. 2010 tarjonneet

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 6.

■ On tarjonnut työll.mahdollisuuksia
 ■ Ei ole tarjonnut työll.mahdollisuuksia

Johtopäätöksiä

- ♥ Järjestöt merkittävä vaikeasti työllistyvien ja osatyökykyisten työllistäjä
- ♥ Kyse on usein työllistymisen polun ensimmäisen vaiheen mahdollistamisesta
- ♥ Järjestöjen työllistämismahdollisuudet vaikeutuneet palkkatuen perusteiden ja valtion tukien de minimis -säännösten vuoksi => tarvitaan lainsäädännöllinen korjaus

Yritykset ohittaneet järjestöt sosiaalipalvelujen tuottajina ja järjestöjen vaikeudet jatkuvat

Järjestöbarometri 2011.

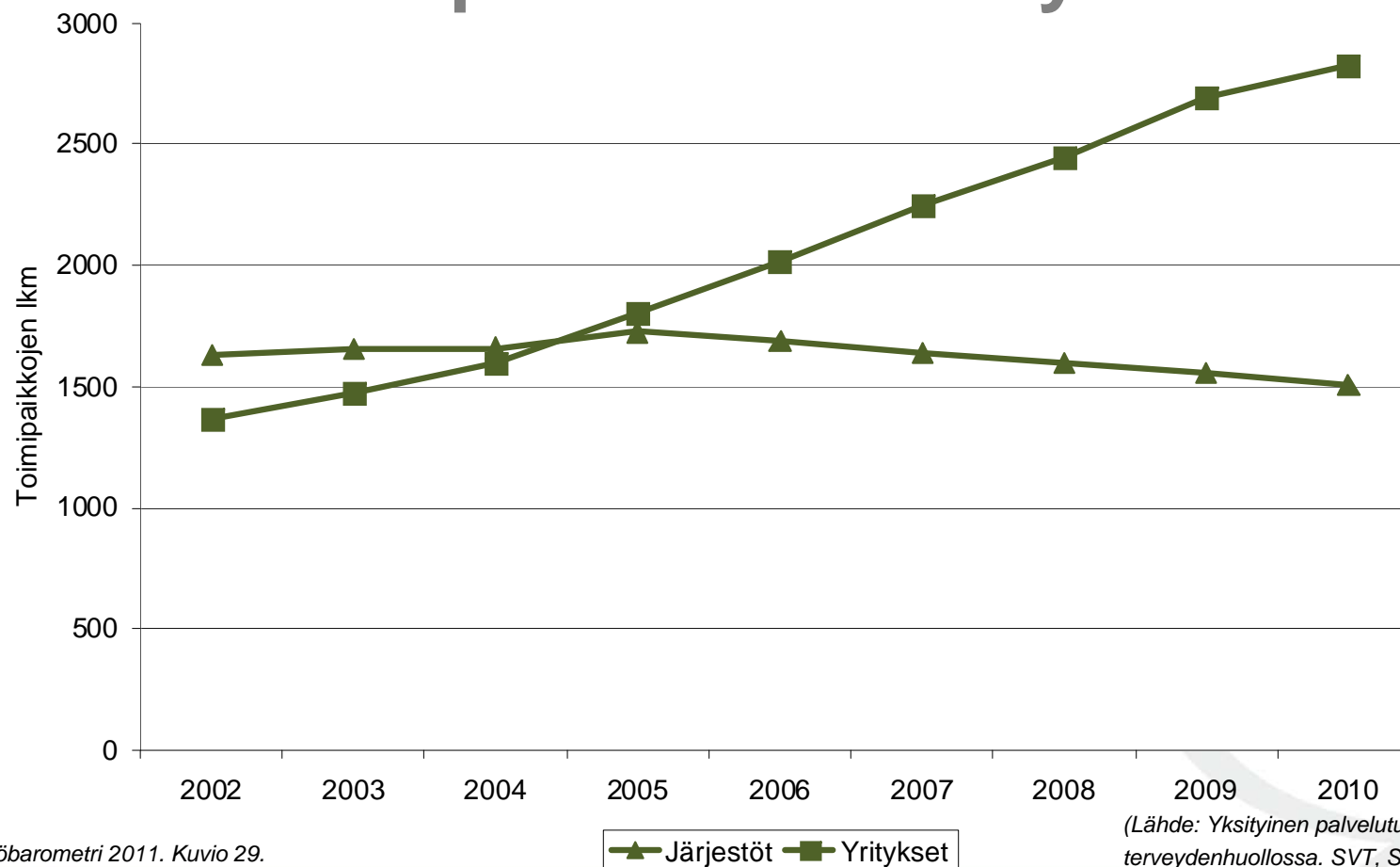
www.stkl.fi

Yhdistävä tekijä

Järjestöjen sosiaalipalvelut

- ♥ Vuonna 2008 järjestöjen osuus sosiaalipalvelujen kustannuksista 16,5% (1,3 mrd. euroa); osuus sosiaalipalvelujen henkilöstöstä 17,5% (32 500 työntekijää)
- ♥ Vuonna 2010 järjestöjen osuus yksityisistä sosiaalipalvelutoimintayksiköistä 35% (1 509 yksikköä)
- ♥ Vuonna 2010 järjestöjen sosiaalipalveluilla asiakkuuksia yhteensä 94 000
 - eniten päihdepalveluilla (28 000), kotipalveluilla (20 500) ja asumispalveluilla (19 000)
- ♥ Eri palveluntuottajien suoritteiden suhteellisia osuuksia verraten järjestöjen keskeisimmät palvelumuodot vuonna 2010:
 - ensikodit (95,6% hoitopäivistä)
 - turvakodit (82,2% hoitopäivistä)
 - päihdehuollon asumispalvelut (65,7% asumispäivistä)
 - päihdehuollon kuntoutuslaitokset (51,9% hoitopäivistä)
 - katkaisuhuoltoasemat (46,8% hoitopäivistä)

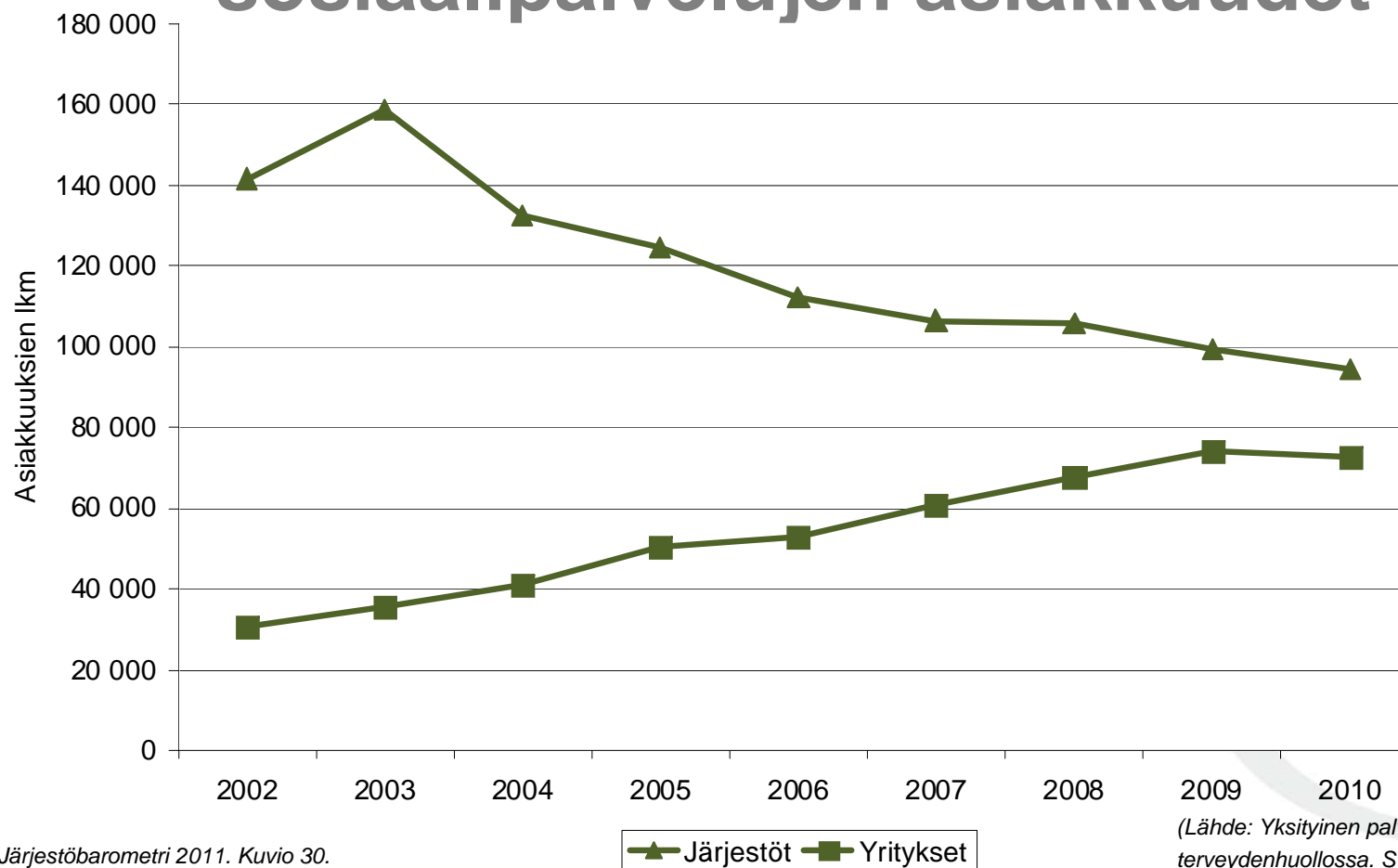
Järjestöjen ja yritysten sosiaalipalvelutoimintayksiköt

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 29.

(Lähde: Yksityinen palvelutuotanto sosiaali- ja terveydenhuollossa. SVT, Sosiaaliturva. THL)

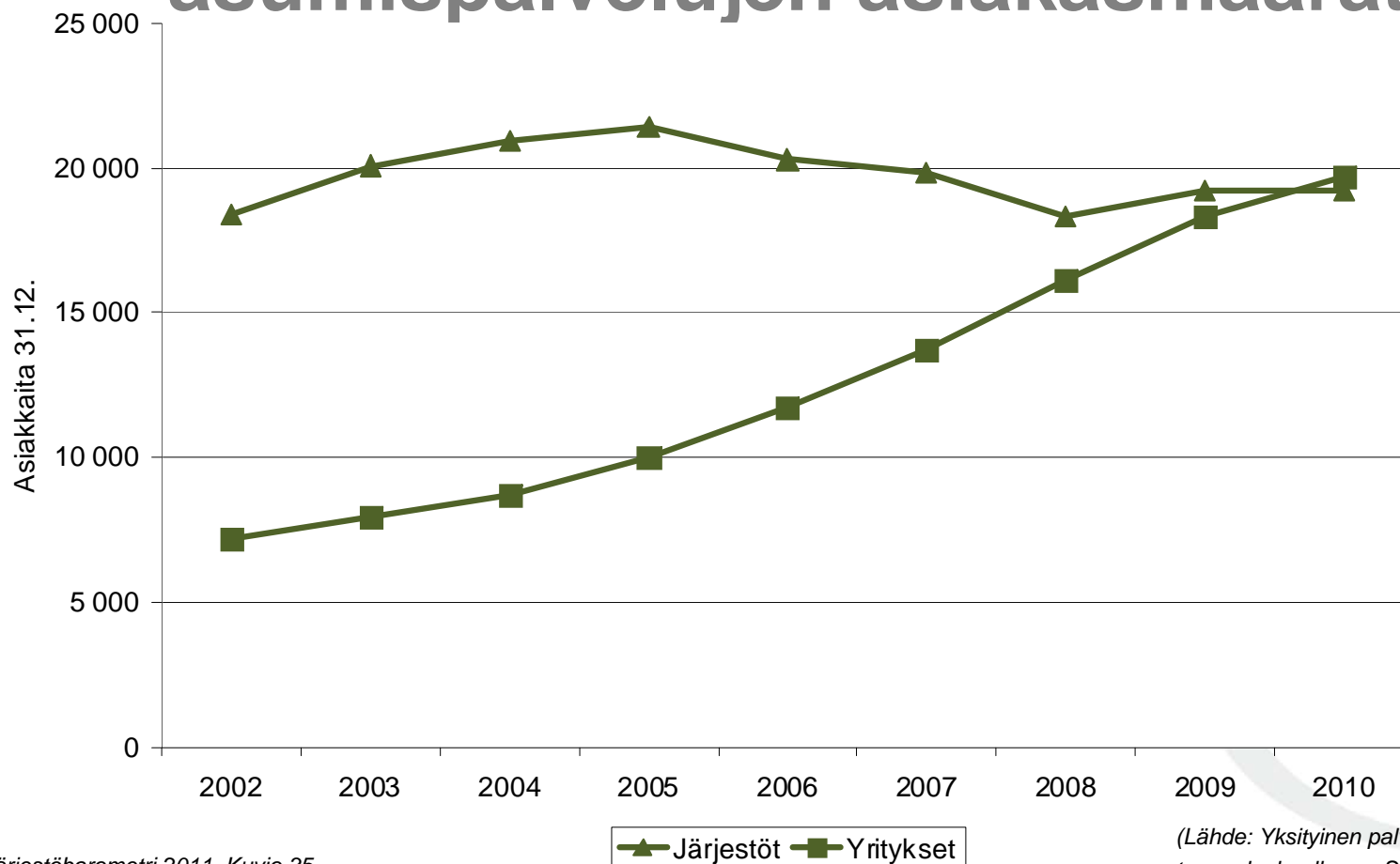
Järjestöjen ja yritysten sosiaalipalvelujen asiakkuudet

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 30.

(Lähde: Yksityinen palvelutuotanto sosiaali- ja terveydenhuollossa. SVT, Sosiaaliturva. THL)

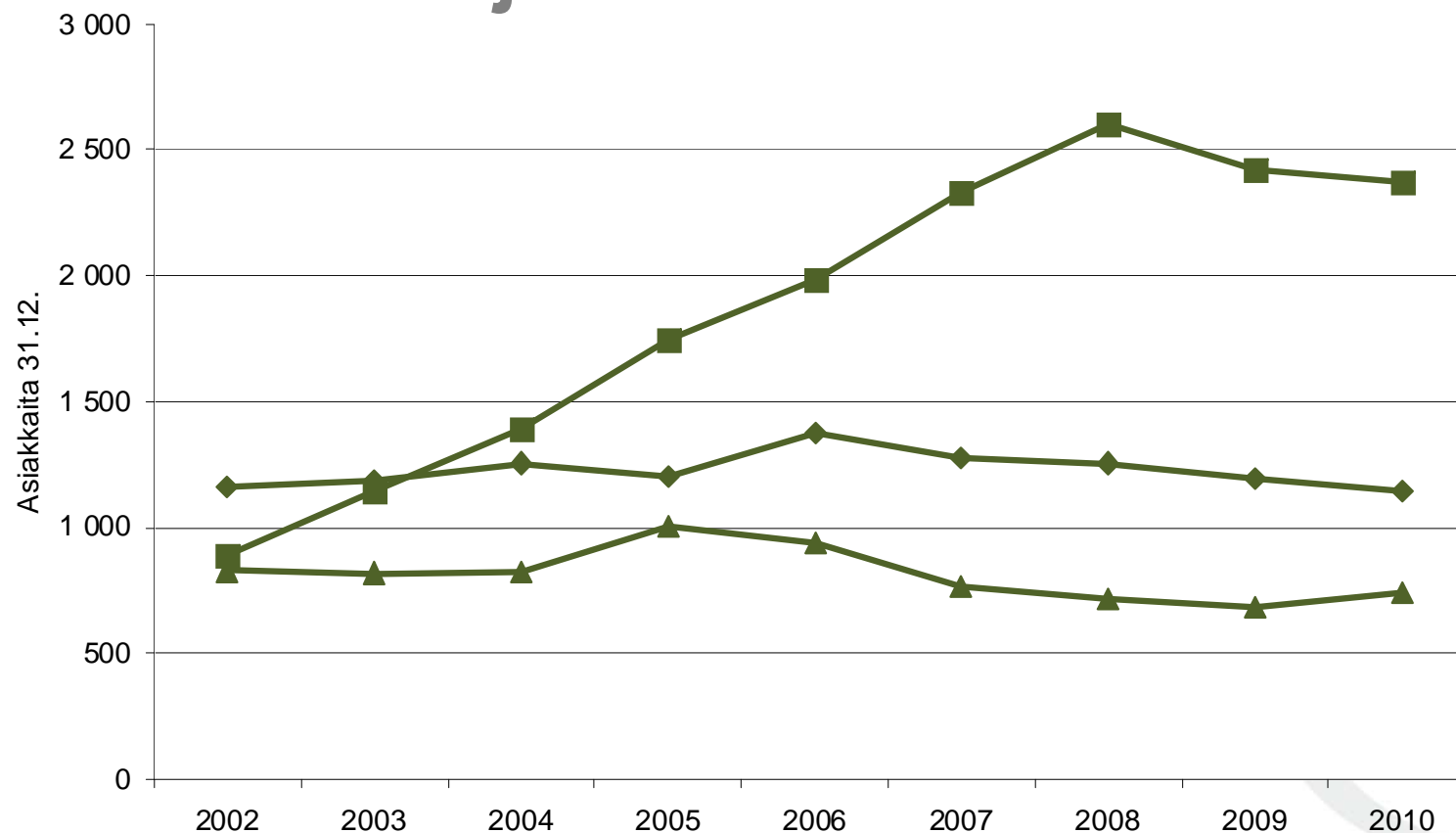
Järjestöjen ja yritysten asumispalvelujen asiakasmäärät

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 35.

(Lähde: Yksityinen palvelutuotanto sosiaali- ja terveydenhuollossa. SVT, Sosiaaliturva. THL)

Järjestöjen, yritysten ja kuntien lastensuojelulaitosten asiakasmäärät

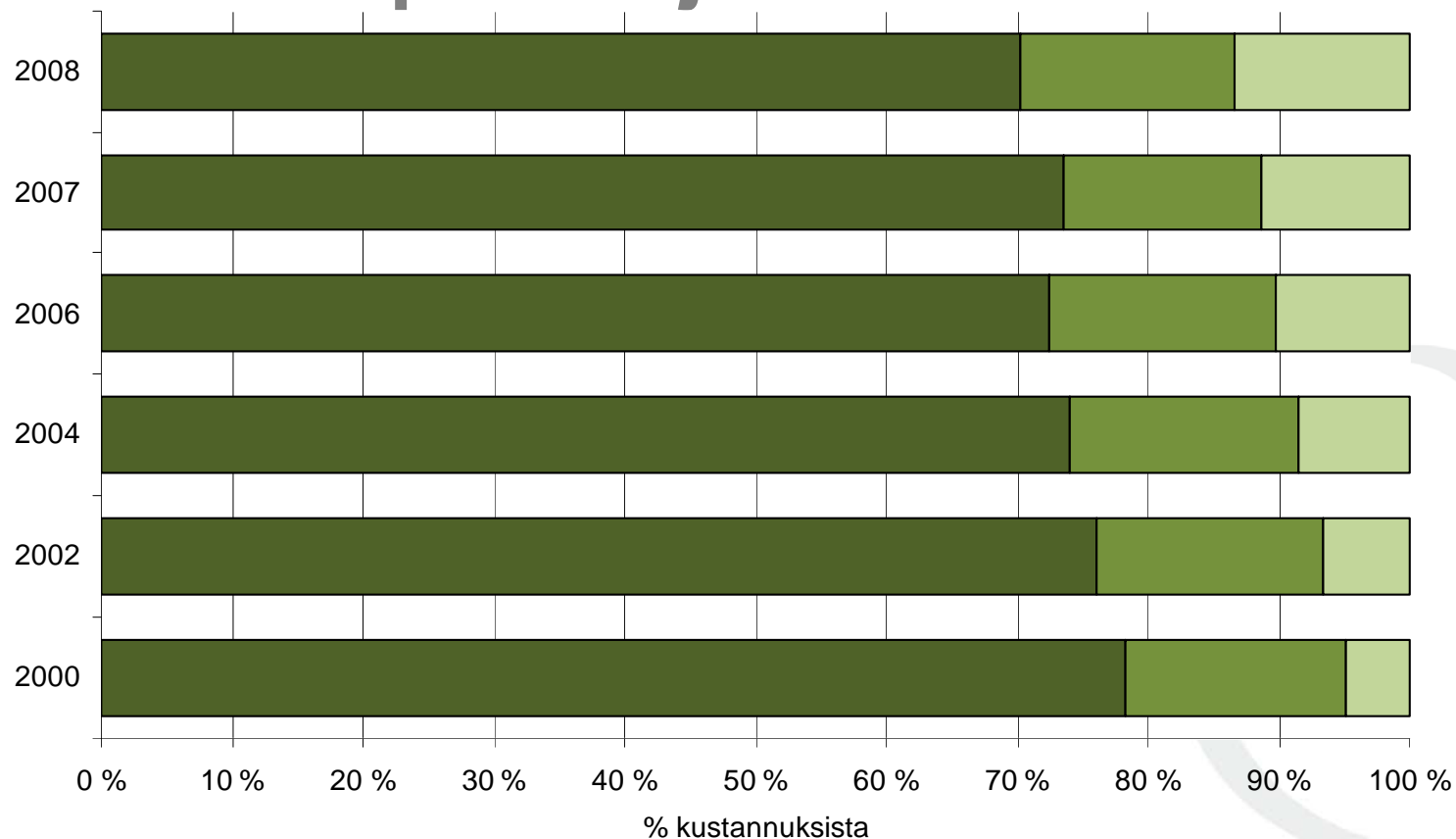

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 36.

▲ Järjestöt ■ Yritykset ◆ Kunnat

(Lähteet: Yksityinen palvelutuotanto sosiaali- ja terveydenhuollossa. SVT, Sosiaaliturva. THL; SOTKAnet)

Eri palveluntuottajien osuudet sosiaalipalvelujen kustannuksista

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 37.

■ Julkiset palveluntuottajat ■ Järjestöt ■ Yritykset

(Lähde: Yksityinen palvelutuotanto sosiaali- ja terveydenhuollossa. SVT, Sosiaaliturva. THL)

Kilpailutuksen vaikutukset järjestöille

Järjestöbarometri 2011.

www.stkl.fi

Yhdistävä tekijä

STKL Asiakkaiden kannalta keskeiset kilpailuttamisen vaikutukset

- ♡ Kilpailutettujen palvelujen laadun valvonnasta puuttuvat selkeät käytännöt (85% vastaajista)
- ♡ Asiakas- / hoitosuhteiden jatkuvuudessa ilmenee katkoksia (83%)
- ♡ Palvelun hinta noussut ainoaksi kriteeriksi (82%)
- ♡ Valintakriteereissä ei huomioida riittävästi laatutekijöitä (76%)
- ♡ Palveluketjut katkeavat (76%)
- ♡ Kilpailutettu palvelu ei mukaudu asiakkaan palvelutarpeen muutokseen (68%)

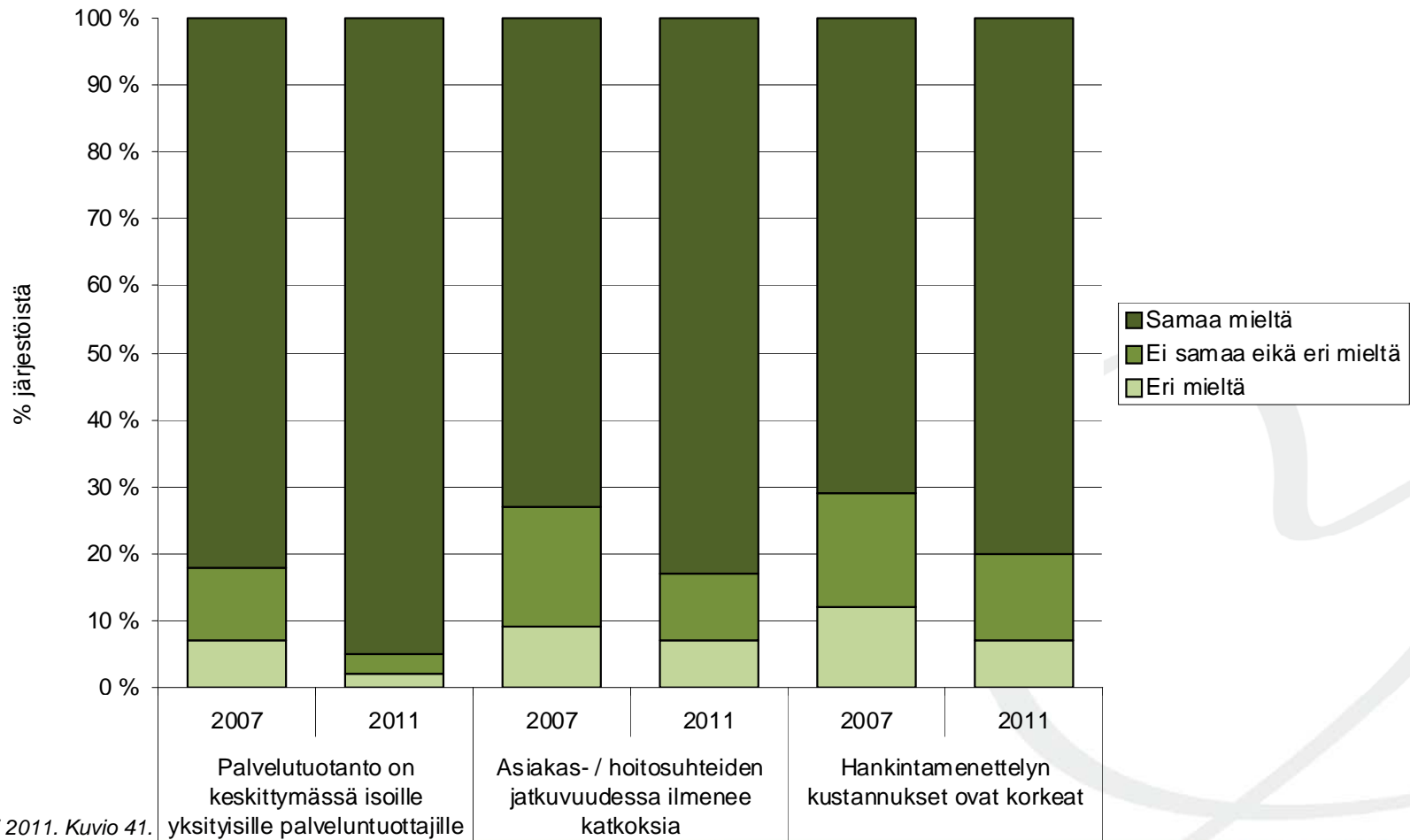
Järjestöbarometri 2011. Taulukko 56.

✦ STKL Järjestöjen toiminnan kannalta keskeiset kilpailuttamisen vaikutukset

- ♡ Palvelutuotanto on keskittymässä isoille yksityisille palveluntuottajille (95% vastaajista)
- ♡ Asioiden hoitaminen on juridisoitunut (85%)
- ♡ Kilpailuttamisosaaminen on puutteellista järjestöissä (83%)
- ♡ Palvelujen kehittämismahdollisuudet ovat heikentyneet (75%)
- ♡ Ehkäisevä työ on vaikeutunut (75%)
- ♡ Sosiaalipalvelujen tuotteistaminen on ongelmallista (66%)
- ♡ Palvelusopimusten kestot ovat lyhentyneet (66%)
- ♡ Yhteistyö kuntien kanssa on vaikeutunut (60%)

Järjestöbarometri 2011. Taulukko 57.

Järjestöjen arvioita kilpailuttamisen vaikutuksista v. 2007 ja 2011

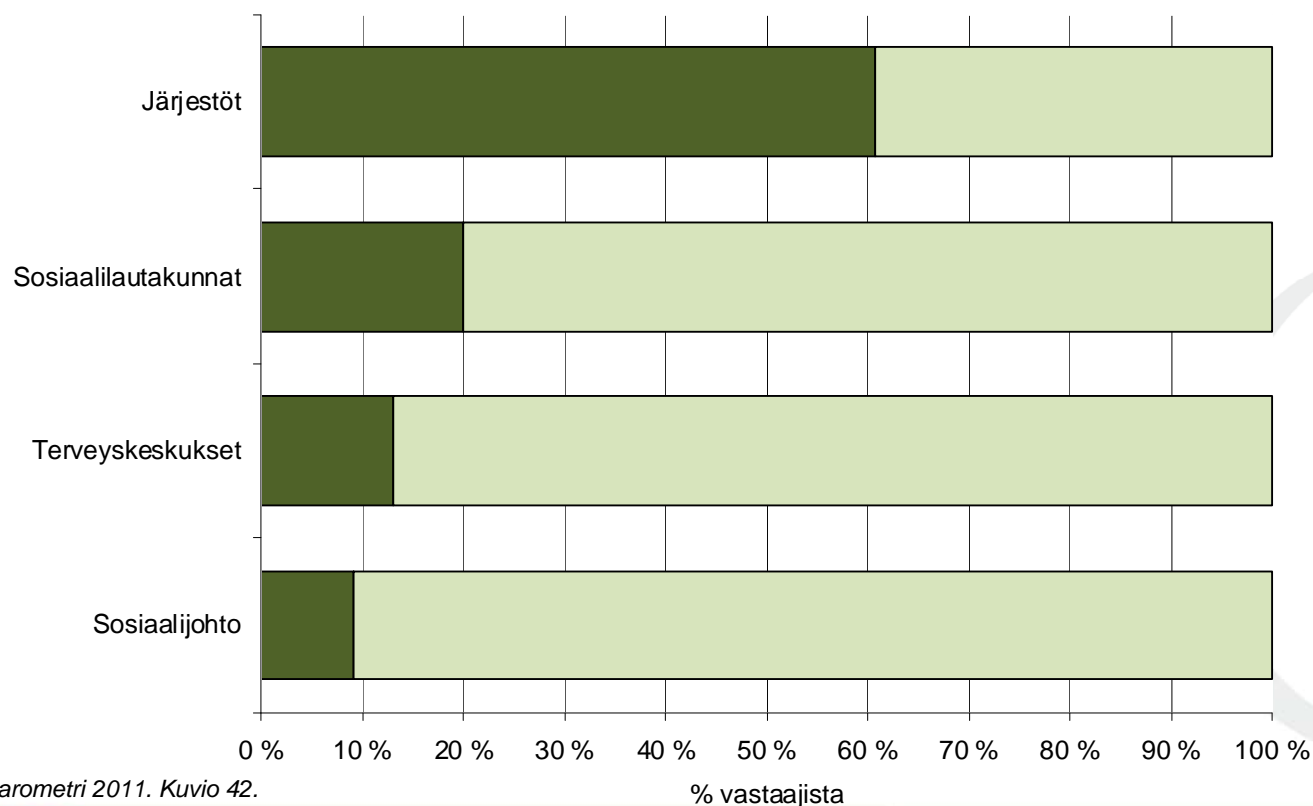

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 41.

STKL

Sosiaali- ja terveysturvapolitiittisten tavoitteiden kanssa ristiriitaiset palveluratkaisut kilpailuttamisen seurauksena

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 42.

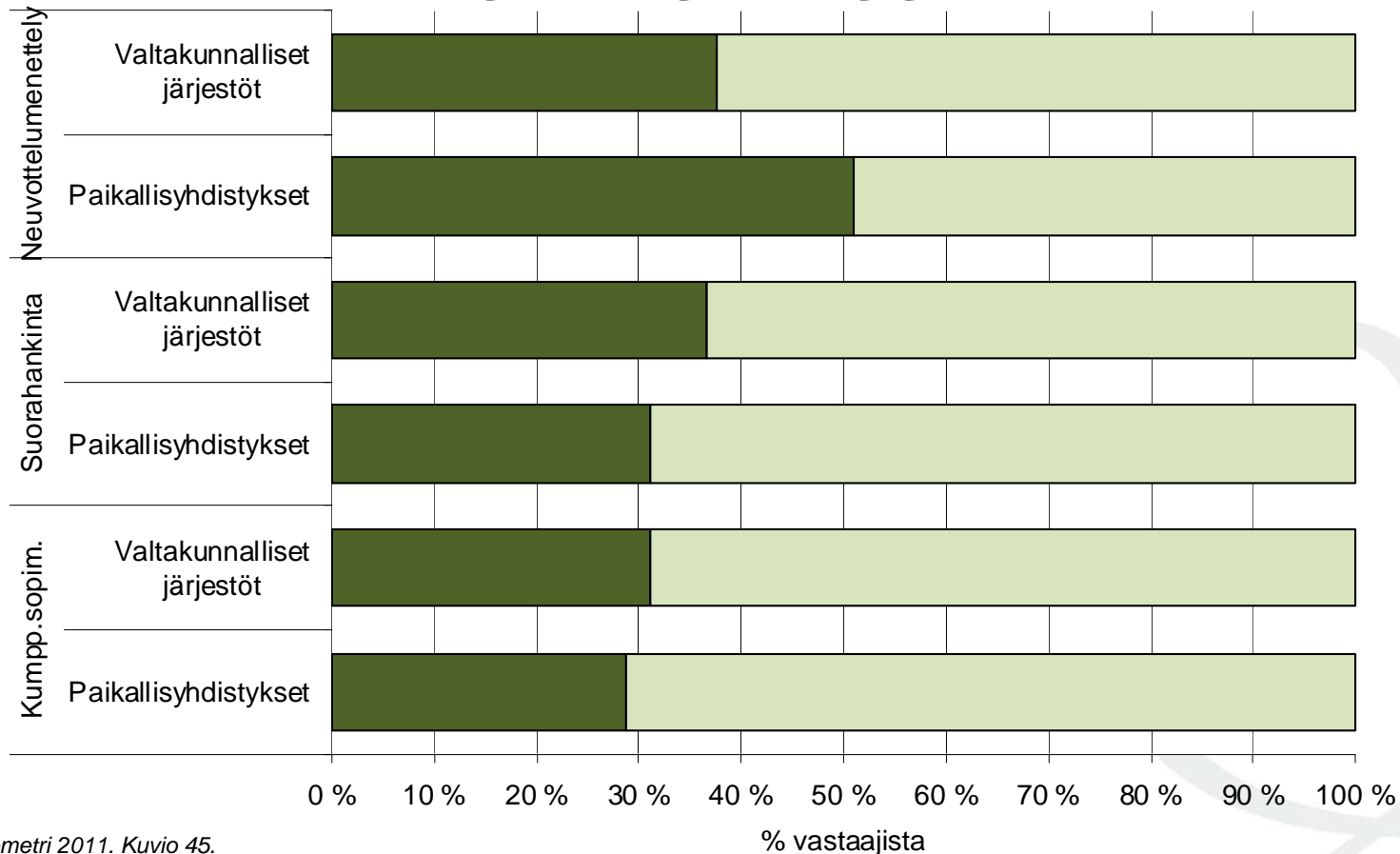
(Lähde: Sosiaalibarometri 2011)

www.stkl.fi

Yhdistävä tekijä

Sosiaali- ja terveysturvian keskusliitto ry

STKL Neuvottelumenettelyn, suora- hankinnan ja kumppanuussopimusten käytön yleisyys

Järjestöbarometri 2011. Kuvio 45.

Johtopäätöksiä

- ♥ Tarvitaan kiireellisiä toimia järjestöjen sosiaalipalvelujen tuottamismahdollisuuksien ja erityispalvelujen saatavuuden turvaamiseksi
 - => sosiaali- ja terveystaloudelle oma hankintalaki
 - => hankintakäytäntöjen ja -osaamisen kehittäminen
 - => julkisen palvelun velvoitteen antaminen ja SGEI-määrittely
- ♥ Palvelujen jatkuvuus ja asiakkaiden kuuleminen turvattava nykyistä paremmin
- ♥ Palveluntuottamisen vaikutusten arvioimiseksi sosiaalipalvelujen tilastointia kiireellisesti kehitettävä
- ♥ Järjestöillä järjestölähtöisen palvelutoiminnan yhteisen edunvalvonnan kehittämisen haaste